

Kjøbstæder, som han nævnde — men jeg skal ikke nægte, at det er mig umuligt at indsee, hvorledes en Argumentation af den Bestaaffenhed kan oplyse Noget. At Bestaaffningsforholdet stiller sig forskjelligt i de forskjellige Byer, er vist nok, men Taler er jo om, i hver enkelt Commune at ordne de communale Valg, saavidt derved skal tages Hensyn til Bestaaffningsforholdet, saaledes, at der kommer et passende Forhold tilstede imellem de forskjellige skatteyndende Borgere i den samme Commune. Han bemærkede fremdes, at det er vilkaarligt, om man deler efter Halvdelen eller efter Femtedelen eller efter Sjettedelen osv., idet jo, som han yttrede, de høist Beskattede dog altid ville blive i Mindretallet i den privilegerede Klasse. Ja, det er ganske vist, det er Noget, som er en Selvfølge, men det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand, naar han argumenterer saaledes, virkelig overseer, hvad det er, der er Pointet i Sagen. Man kan vistnok sige, at der altid bliver noget Vilkaarligt, enten man sætter Halvdelen eller Femtedelen eller Sjettedelen; men, hvad det dog kommer an paa, er at dele saaledes, at man saavidt muligt og efter Rimelighed sikker sig, at de skatteyndende Borgere i en Commune, som ifølge deres Stilling og Livsvilkaar ere tilhøielige til at opfatte Communens Forhold fra et noget andet Standpunkt end den store Mængdes, erholde Afgang til, at det gøres dem muligt at sætte nogle Valg af saadanne Mænd igjennem, der kunne repræsentere deres Anskuelse; og det er jo netop det, man har søgt at paavise, at, naar man vil dele Bælgerne i to Halvdele, saa vil den høiest beskattede Halvdeel komme til at omfatte skatteyndende Borgere, hvoraf Pluraliteten i deres Livsanskuelse og Opfattelse af de communale Forhold kommer til at staae Pluraliteten af Bælgerne i den lavest beskattede Halvdeel nærmere, end de ville staae de høist Beskattede i den privilegerede Halvdeel, saaledes at altsaa de høist Bidragydende, hvem man paa Grund af deres høie Bidrag vilde aabne en fortrinlig Afgang til Communalbestyrelsen, ikke ville kunne være sikke paa at finde virkelige Repræsentanter for sig i de af den privilegerede Klasse valgte Medlemmer. Iøvrigt forekommer det mig,

at det bliver noget uklart, hvad der i Grunden har bevæget det ærede Medlem til i sine Forslag, deels som Rigsdagsmand og deels som Minister, at gjøre en Adskillelse af Bælgerne i 2 Classer. Ja, han henviste til Grundeierforholdene i Kjøbstæderne, og han henviste navnlig dertil ved at omtale, hvorvidt det kunde være nogen afgjørende Grund til at holde paa Femtedelen i Modsetning til Halvdelen, at man i Landcommunerne har sat denne Femtedeel ind og ikke Halvdelen. Dertil skal jeg dog i Forbigaaende gjøre opmærksom paa, at da han var Medlem af Udvalget i forrige Session og afgav sin Betænkning som saadant, fandt han, at dette var en afgjørende Grund til at holde paa det tidligere Lovudkastets Bestemmelse om Femtedelen. Men, siger han nu, lad os undersøge, om der dog ikke er Grund til at gjøre Forskel imellem Kjøbstad og Land, og blandt de Momenter, han da fremdrog, var ogsaa dette, at paa Landet ere de fleste Grundeiere, i Kjøbstæderne ere derimod efter hans Mening de færreste Grundeiere, og der skulde derfor være Opfordring til at sikre Grundeiernes Minoritet i Kjøbstæderne en særlig Afgang til Repræsentation. Jeg troer imidlertid, at det ærede Medlem ikke har ganske Ret i sin Opfattelse af Forholdene i denne Henseende. Jeg erkjender, at det i de større, i de rigere Kjøbstæder ganske vist stiller sig saaledes, at Grundeierne høre til de mere Velhavende, og naar man bringer de høist Beskattede ind i en privilegeret Bælgerklasse, ville de vistnok ogsaa udgjøre Majoriteten i den, saa at der der igjennem kan sikkes dem en særlig Afgang til Repræsentation. Men jeg maa paa den anden Side paastaae, at Forholdet stiller sig anderledes i de mindre og fattigere Kjøbstæder. Der gives — det tør jeg sige med fuldstændig Visshed — mindre og mindre velhavende Kjøbstadcommuner, hvor det er meget almindeligt, at selv ufornuende Borgere have deres eget Hus, og hvor det i alt Fald er ganske vist, at Grundeierne ingenlunde i Regelen eller i Gjennemsnit kunne henføres til de høist Beskattede.

En æret Rigsdagsmand, nemlig Rigsdagsmanden for Randers Amts Afd. Valgkreds